

Buradaki simgelere dokunarak diğer dosyalara ulaşabilirsiniz. →

Bölünen ← Bölme işleminin elemanları

32	5	→ Bölün
-30	6	→ Bölüm
02		→ Kalan

Bölünen ↑ $63 \div 9 = 7$ → **Bölüm**

↓ **Bölen**

Bölme işleminde verilmeyen sayıyı bulmak için ne yapmalı?

Kübra, bölme işleminde bilinmeyen (verilmeyen) sayı olduğunda aklım karışıyor. Bu sayıyı bulurken bölme mi yapacağım, çarpma mı yapacağım unutuyorum. Sanırım bu sorularda pes edeceğim.

Hayır Cihan! Kesinlikle pes etmek yok. Biraz çabalarsan ne yapman gerektiğini bilirsin. Hatta **ÇaBa** kelimesi, soruyu çözerken bize yardımcı olsun.

Bölme işleminde verilmeyen sayıyı bulmak için;

ÇaBa kelimesinden yararlanarak sırayla Ç ve B yazarız. Ç harfine denk gelen sayıyı bulmak için çarpma yaparız. B harfine denk gelen sayıyı bulmak için bölme yaparız.

ÇaBa kelimesinden yardım alıyoruz.

$$15 \div ? = 5$$

Ça Ba

B harfine denk geldi. Bölme işlemi yapmalıyız.

15	5
-15	3
00	

Verilmeyen (bilinmeyen) sayımız.

ÇaBa kelimesinden yardım alıyoruz.

$$? \div 6 = 9$$

Ça Ba

Ç harfine denk geldi. Çarpma işlemi yapmalıyız.

$$6 \times 9 = 54$$

Verilmeyen (bilinmeyen) sayımız.

Aşağıdaki bölme işlemlerinde verilmeyen sayıları bulmak için yapılması gereken işlemi belirleyelim ve altına yapalım.

$$? \div 6 = 7$$

Ça Ba

$$? \div 7 = 7$$

.....

$$? \div 3 = 12$$

.....

$$20 \div ? = 4$$

.....

$$40 \div ? = 8$$

.....

$$72 \div ? = 12$$

.....

$$? \div 8 = 4$$

.....

$$48 \div ? = 24$$

.....

Aşağıdaki bölme işlemlerinde verilmeyen sayıları bulalım.

$$? \div 16 = 15$$

....	....

$$273 \div ? = 13$$

....	....

$$? \div 26 = 30$$

....	....

$$144 \div ? = 12$$

....	....

$$625 \div ? = 25$$

....	....

$$? \div 52 = 19$$

....	....

$$960 \div ? = 60$$

....	....

$$? \div 11 = 81$$

....	....

$$? \div 22 = 75$$

....	....

Aşağıdaki bölme işlemlerinde verilmeyen sayıları bulalım.

$$? \div 22 = 20$$

....	....

$$900 \div ? = 20$$

....	....

$$? \div 33 = 11$$

....	....

$$? \div 43 = 31$$

....	....

$$780 \div ? = 15$$

....	....

$$? \div 41 = 31$$

....	....

$$? \div 62 = 23$$

....	....

$$924 \div ? = 42$$

....	....

$$? \div 35 = 25$$

....	....

DİKKAT!

Kalanlı bir bölme işleminde bölünen sayıyı bulmak için aşağıdaki adımlar izlenir.

Bölünen

$$\begin{array}{r} ? \\ \underline{2} \\ 02 \end{array}$$

1 Öncelikle **bölen** ile **bölümü** çarparız.

$$5 \times 6 = 30$$

2 Sonra bulduğumuz sonuca **kalanı** ekleriz.

$$30 + 2 = 32$$

Bu yaptığımız işlem aynı zamanda **bölme işleminin kontrolü** ya da **sağlaması** şeklinde de adlandırılır. Bölme işlemini doğru yapıp yapmadığımızı böyle anlarız.

$$\boxed{\text{BÖLEN}} \times \boxed{\text{BÖLÜM}} + \boxed{\text{KALAN}} = \boxed{\text{BÖLÜNEN}}$$

Aşağıdaki işlemlerde verilmeyen bölüneni bulalım.

$$\begin{array}{r} ? \\ \underline{3} \\ 7 \\ 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ? \\ \underline{2} \\ 5 \\ 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ? \\ \underline{5} \\ 8 \\ 21 \end{array}$$

Aşağıdaki işlemlerde verilmeyen bölüneni bulalım.

$$\begin{array}{r} ? \\ \underline{1} \\ 5 \\ 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ? \\ \underline{5} \\ 6 \\ 15 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ? \\ \underline{2} \\ 3 \\ 31 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ? \\ \underline{2} \\ 4 \\ 34 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ? \\ \underline{1} \\ 2 \\ 43 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ? \\ \underline{6} \\ 9 \\ 12 \end{array}$$

